

**M U N I
M E D**

Endokrinní funkce vybraných orgánů a tkání

Hormony syntetizované a vylučované endokrinními žlázami

– Hypofýza

- Růstový hormon (GH)
- Prolaktin
- Adrenokortikotropní hormon (ACTH)
- Hormon stimulující štítnou žlázu (TSH)
- Folikulostimulační hormon (FSH)
- Luteinizační hormon (LH)

– Štítná žláza

- Tetrajodtyronin (T₄; tyroxin)
- Trijodtyronin (T₃)
- Kalcitonin

– Příštítná tělíska

- Parathormon (PTH)

– Slinivka břišní

- Inzulín
- Glukagon
- Somatostatin

– Nadledviny

- Epinefrin
- Norepinefrin
- Kortizol
- Aldosteron
- Dehydroepiandrosteron sulfát (DHEAS)

– Hormony syntetizované gonádami

- **Vaječníky**
- Estradiol_{17β}
- Progesteron
- Inhibin
- **Varlata**
- Testosteron
- Antimülleriánský hormon (AMH)
- Inhibin

Hormony syntetizované v orgánech s jinou než endokrinní funkcí

– Hypotalamus

- Antidiuretický hormon
- Oxytocin
- Kortikotropin uvolňující hormon
- Hormon uvolňující tyreotropin
- Gonadotropin uvolňující hormon
- Hormon uvolňující růstový hormon
- Somatostatin
- Dopamin

– Epifýza

- Melatonin

– Srdce

- Atriální natriuretický peptid

– Ledviny

- Erythropoetin

– Tuková tkáň

- Leptin
- Adiponektin

– Žaludek

- Gastrin
- Somatostatin
- Ghrelin

– Střeva

- Sekretin
- Cholecystokinin
- Glukagonu podobný peptid-1 (GLP-1)
- Glukagonu podobný peptid-2 (GLP-2)
- Glukózo-dependentní inzulinotropní peptid (GIP; gastrin inhibující peptid)
- Motilin

– Játra

- Růstový faktor podobný inzulínu-I (IGF-I)

Hormony produkované ve významné míře přeměnou v periferní tkáňi

– Plíce

- Angiotenzin II

– Ledviny

- vitamin D

– Tuk, mléčné žlázy

- Estradiol-17 β

– Játra

- Testosteron

– Kůže pohlavních orgánů, prostata, mazová žláza

- 5-Dihydrotestosteron

– Mnoho orgánů

- T3

Endokrinologie KVS

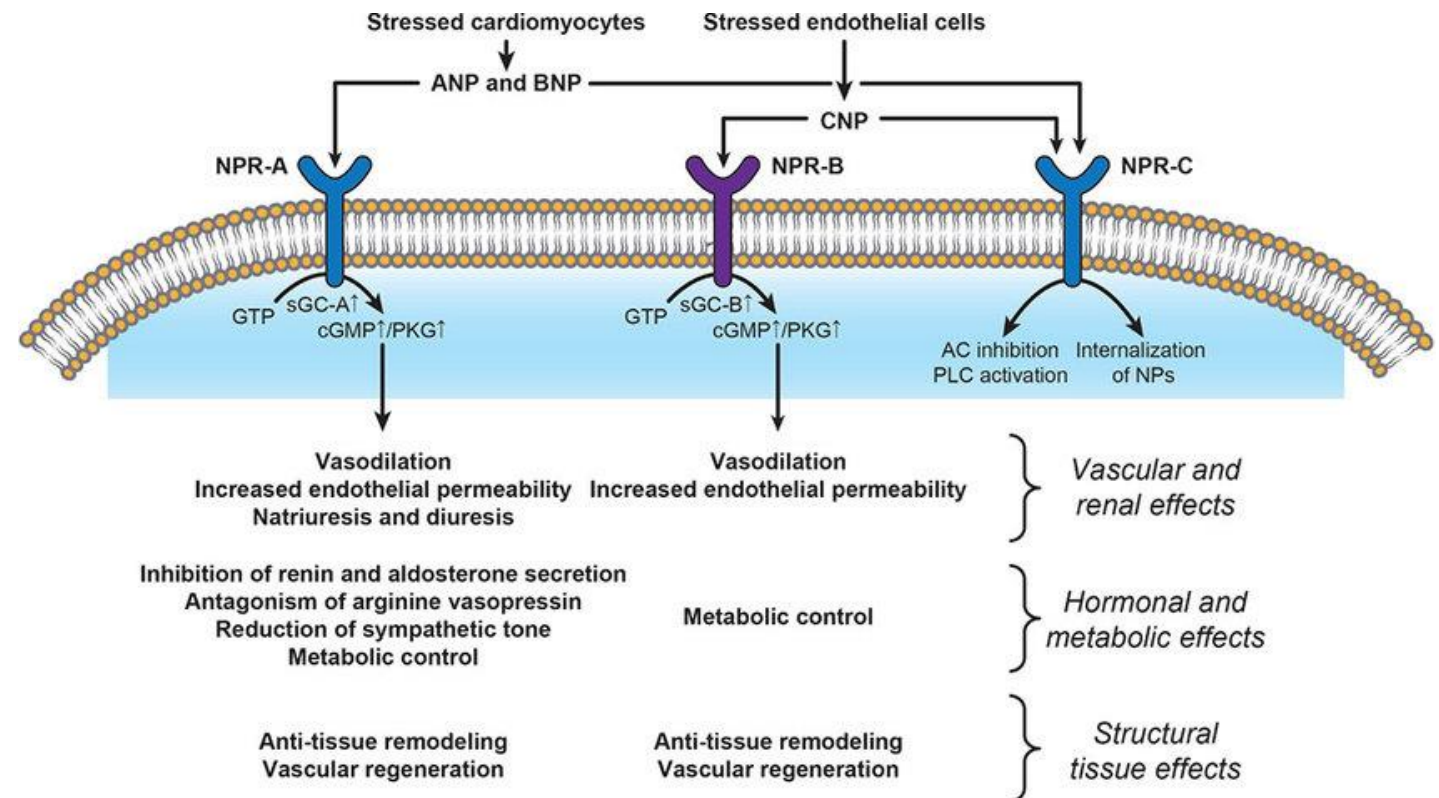
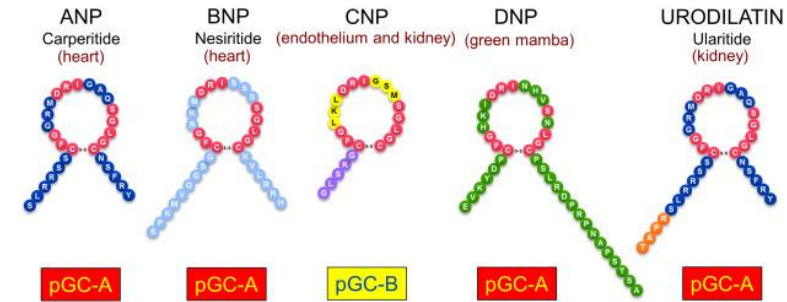
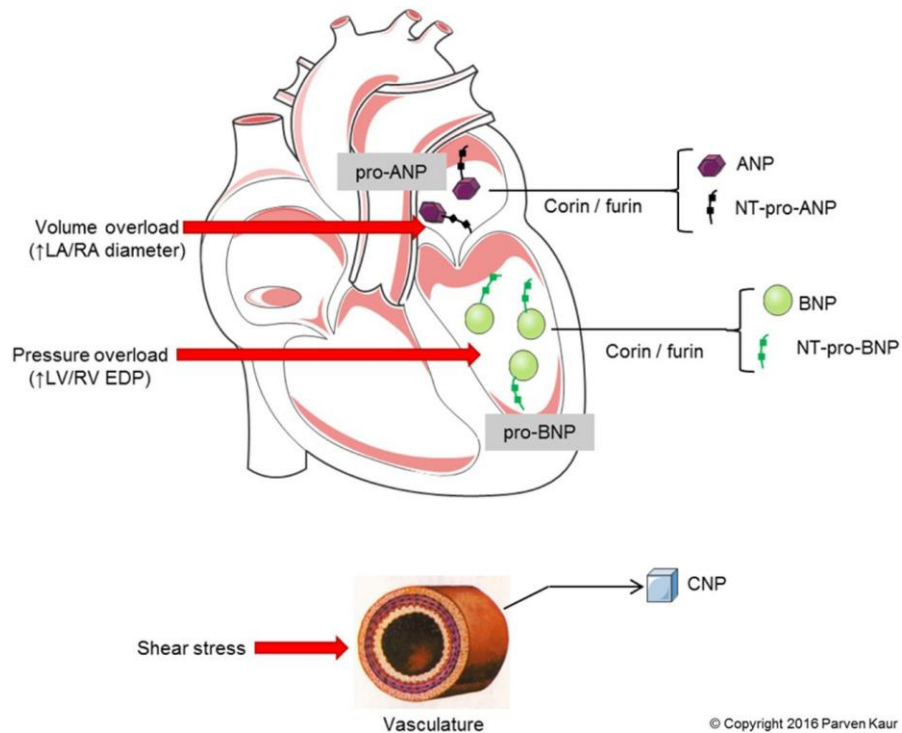
Endokrinie	ANP	Natriuréza a vazodilatace
	BNP	Natriuréza a vazodilatace
	GDF-15	Inhibice růstu těla
	Myostatin	Snížení hmotnosti kosterního svalstva
Autokrinie/ Parakrinie	CNP	Vazodilatace
	Aktivin A	Ochrana kardiomyocytů
	ET-1	Podpora přežívání kardiomyocytů
	IL-33	Antihypertrofické a antifibrózní účinky

ANP = atriální natriuretický peptid;
 BNP = mozkový natriuretický peptid;
 CNP = natriuretický peptid C;
 ET = endotelin; GDF = růstový diferenciační faktor; IL = interleukin;

*Myostatin:
 - působí na svalové buňky a inhibuje růst svalů
 - vyžadují relativně velké množství E/živin

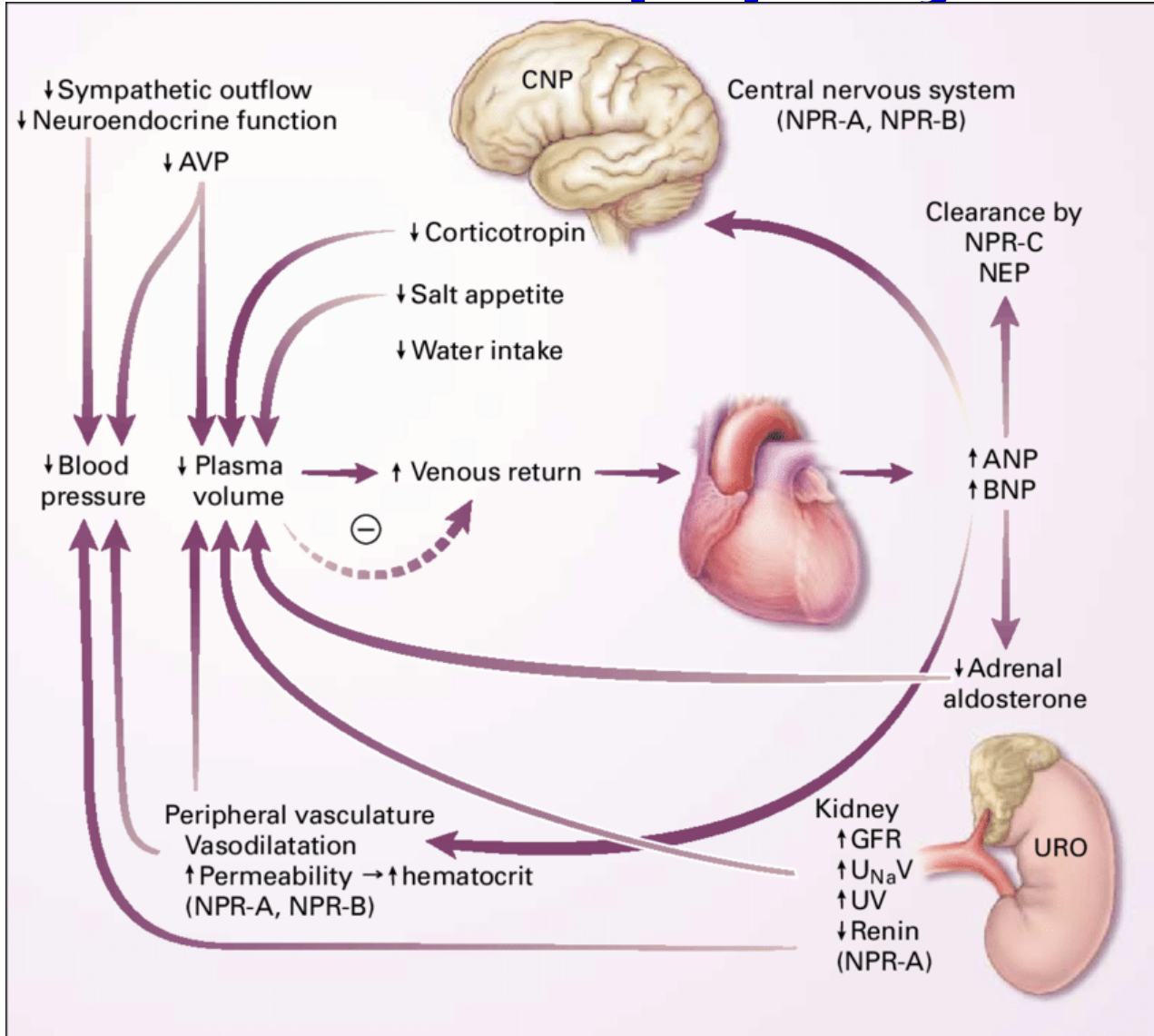
Natriuretické peptidy

- atriální natriuretický peptid (ANP)
- mozkový natriuretický peptid (BNP)
- Natriuretický peptid C (CNP)
- natriuretický peptid dendroaspisového typu (DNP)
- urodilatin

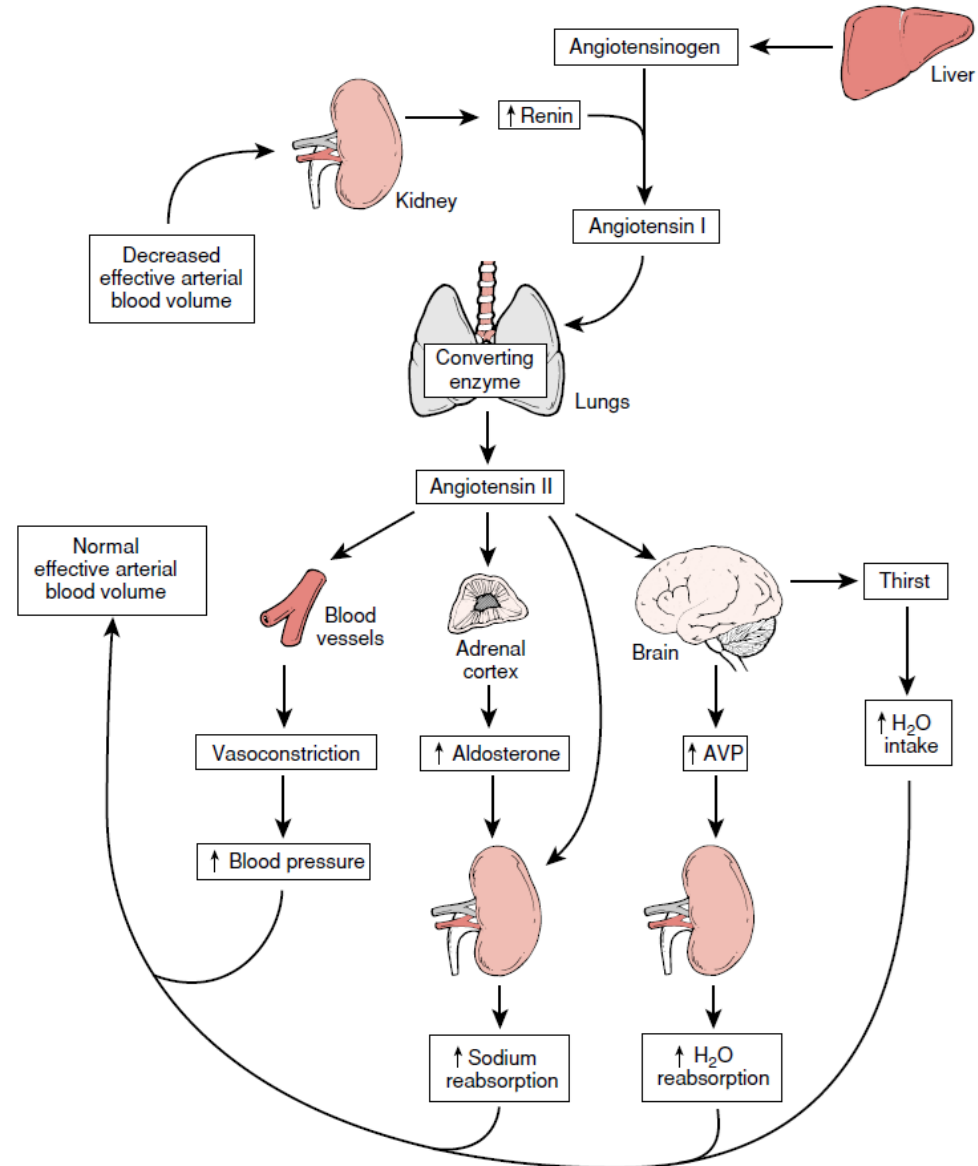

Natriuretické peptidy

TK=SFxSOxTPR

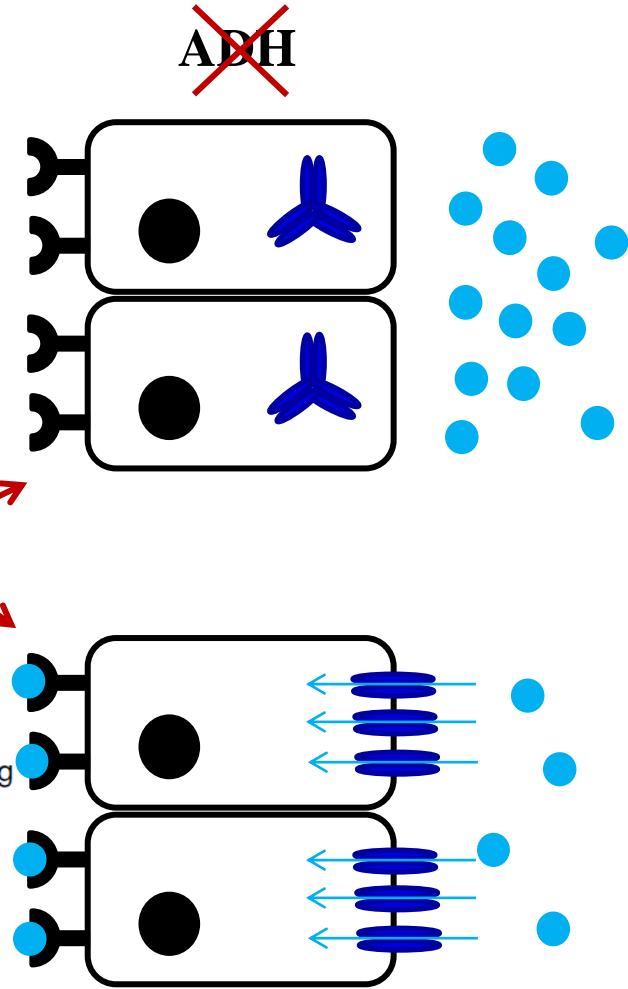
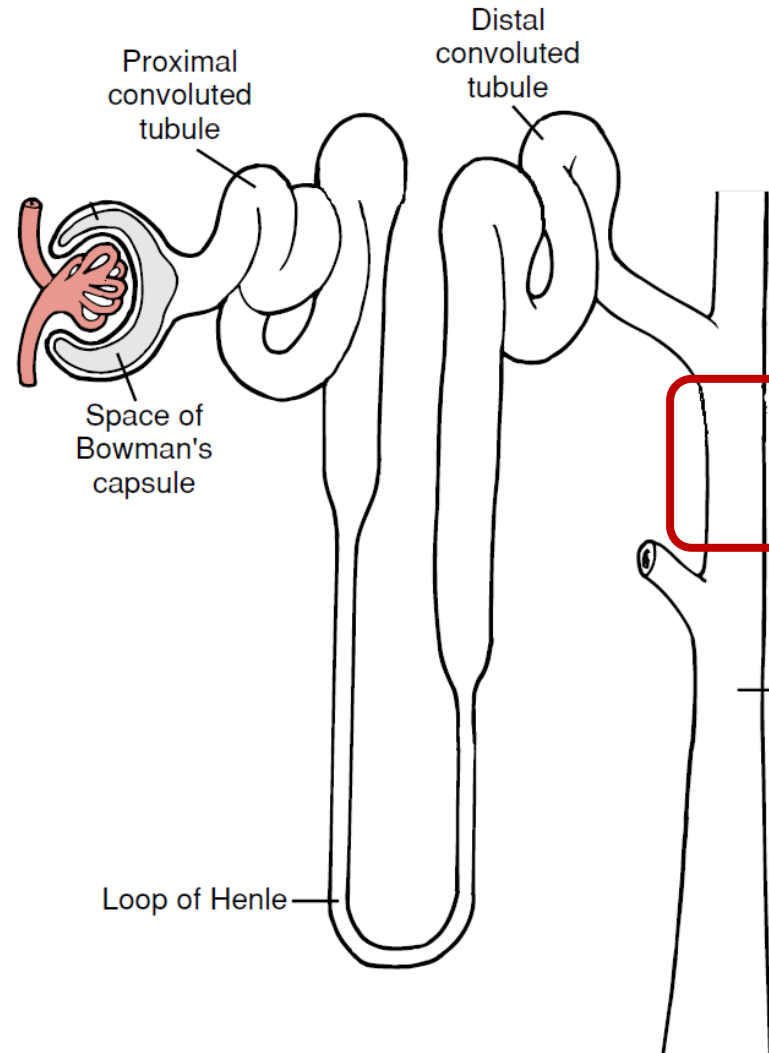
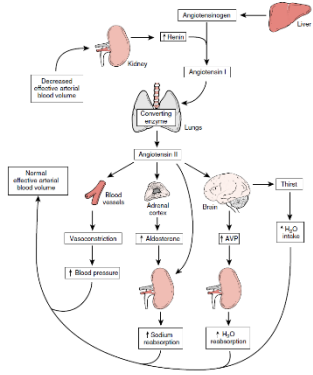

RAAS

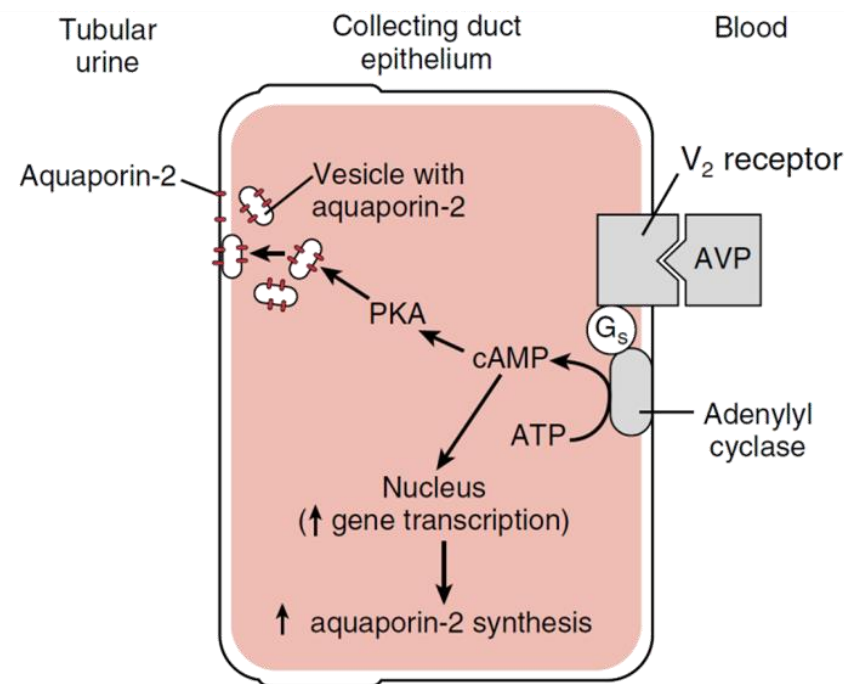

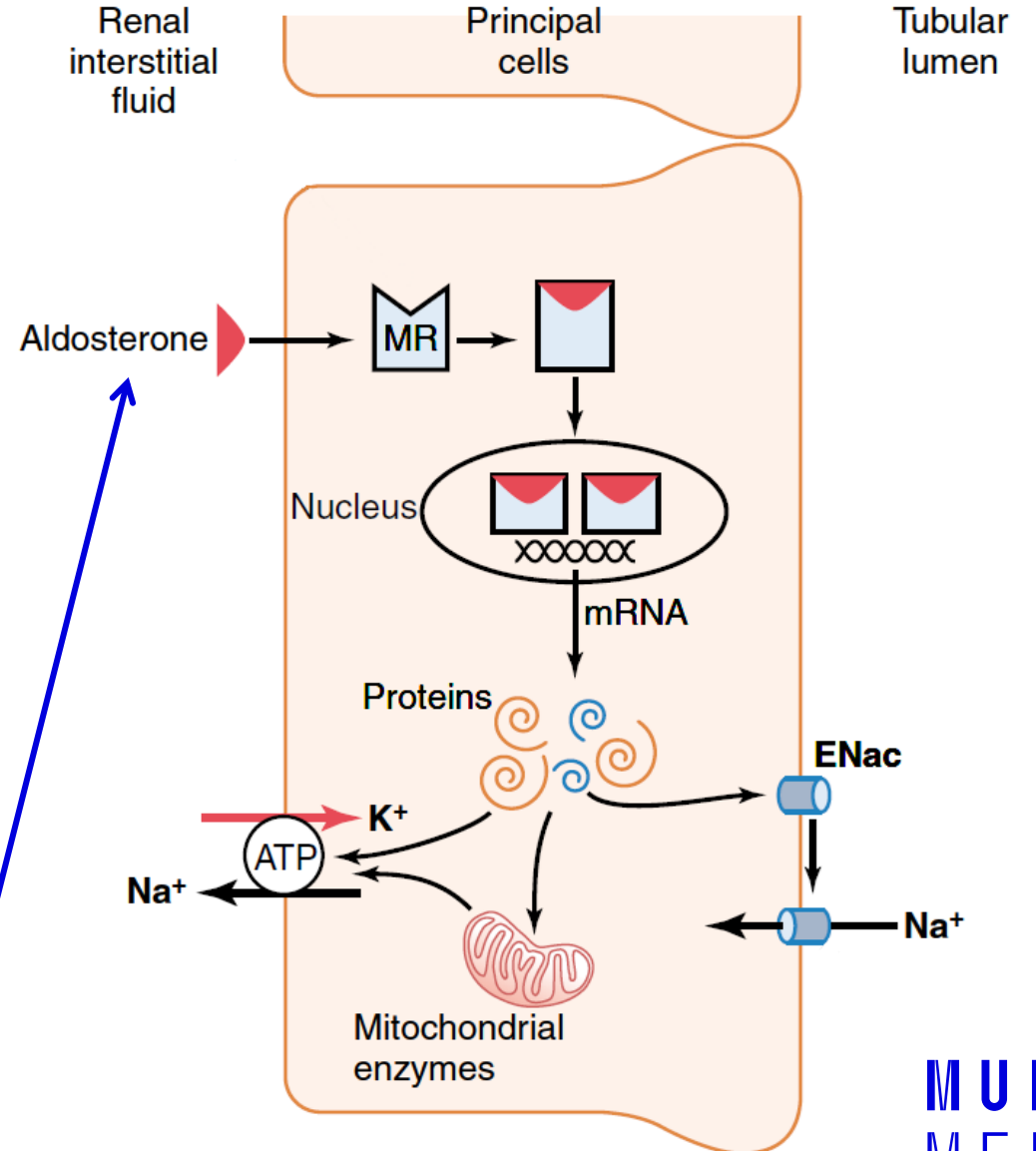
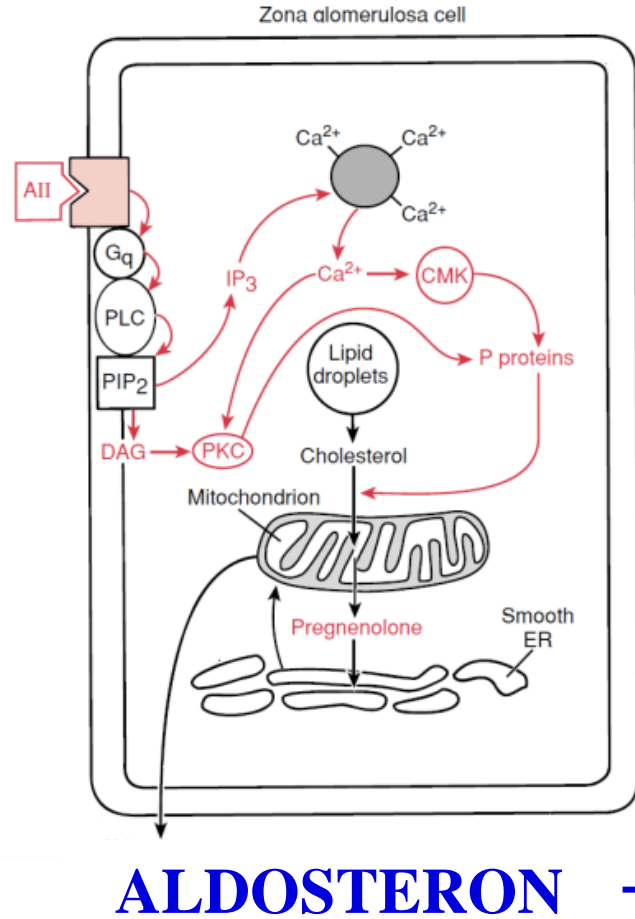
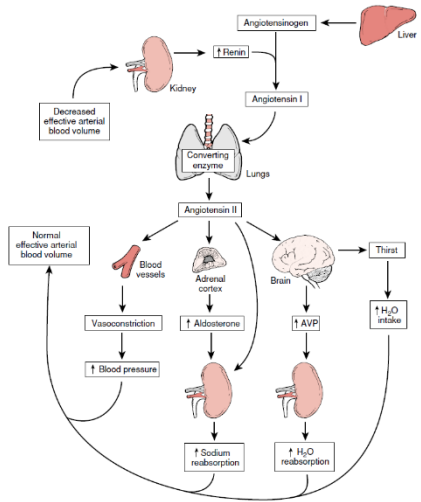
ADH

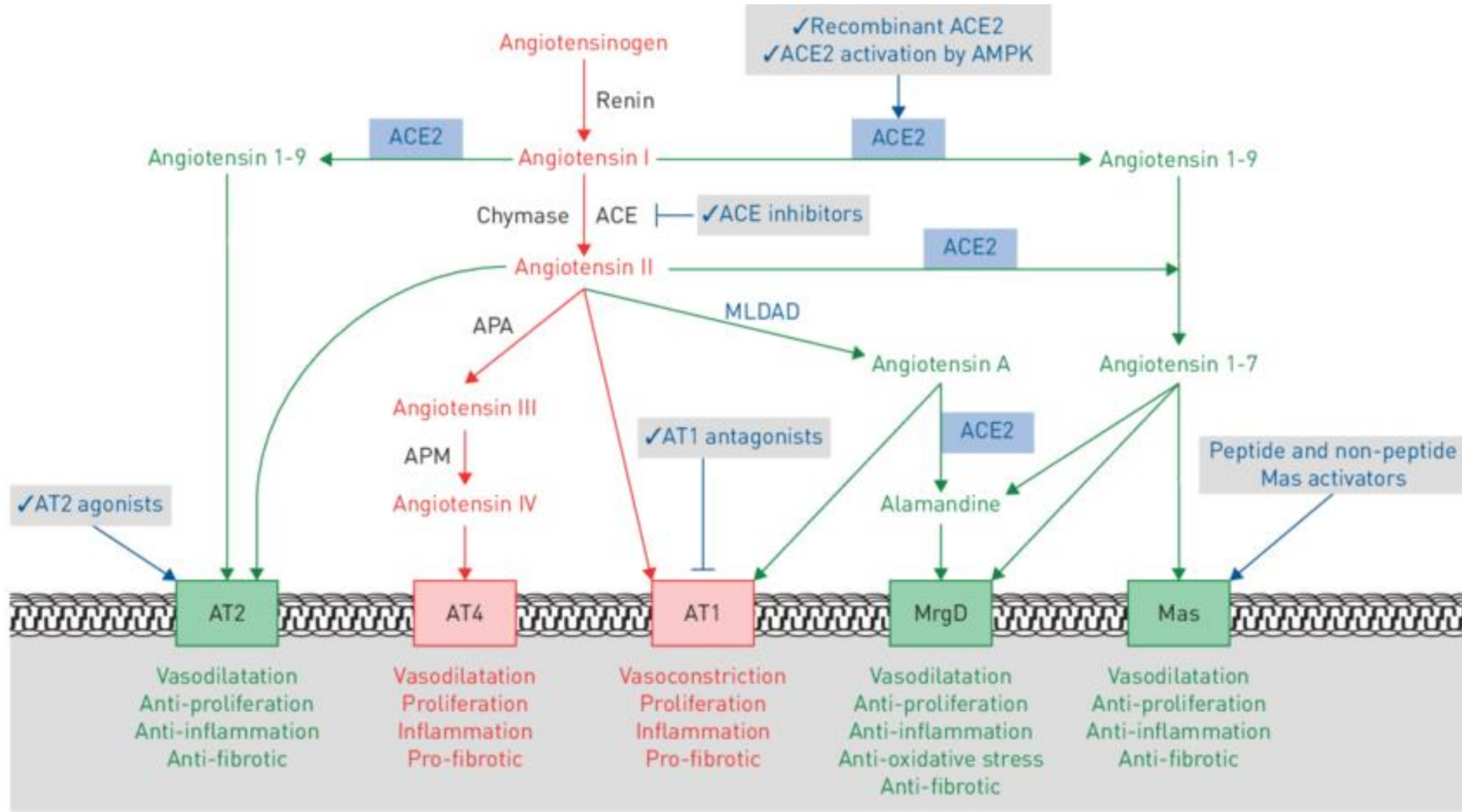
ADH
MUNI
MED

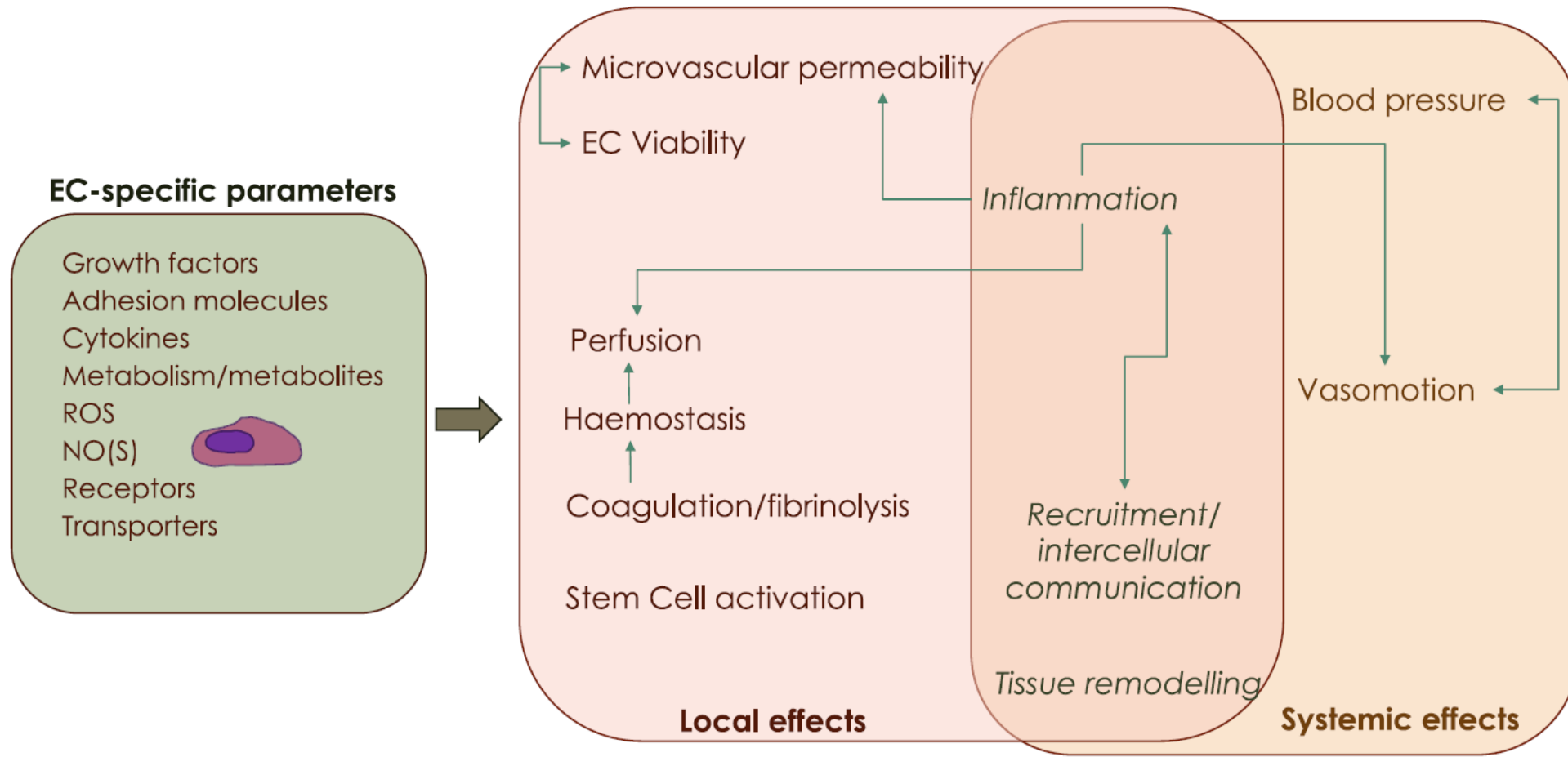
Aldosterone

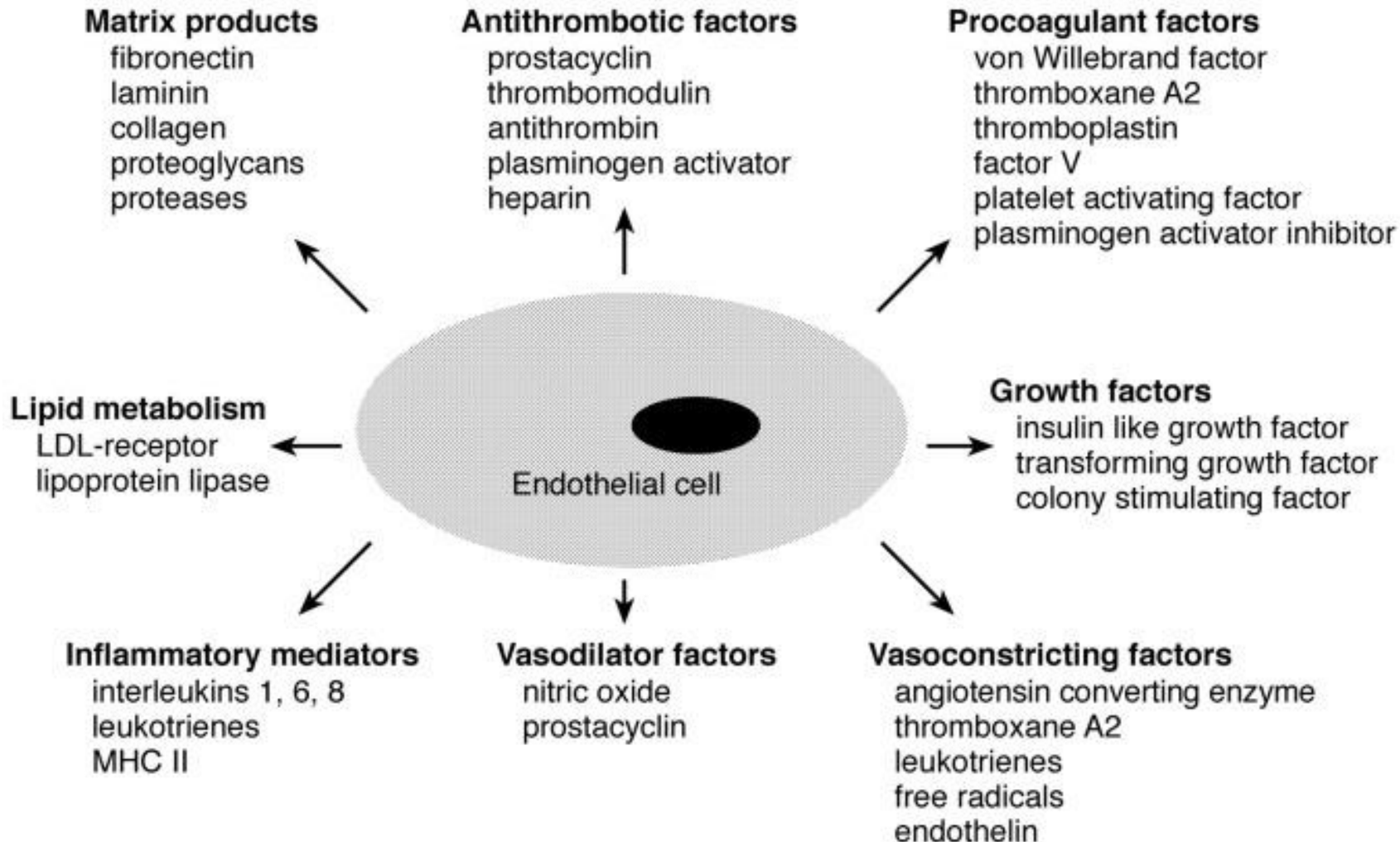
RAAS

Endoteliální buňky

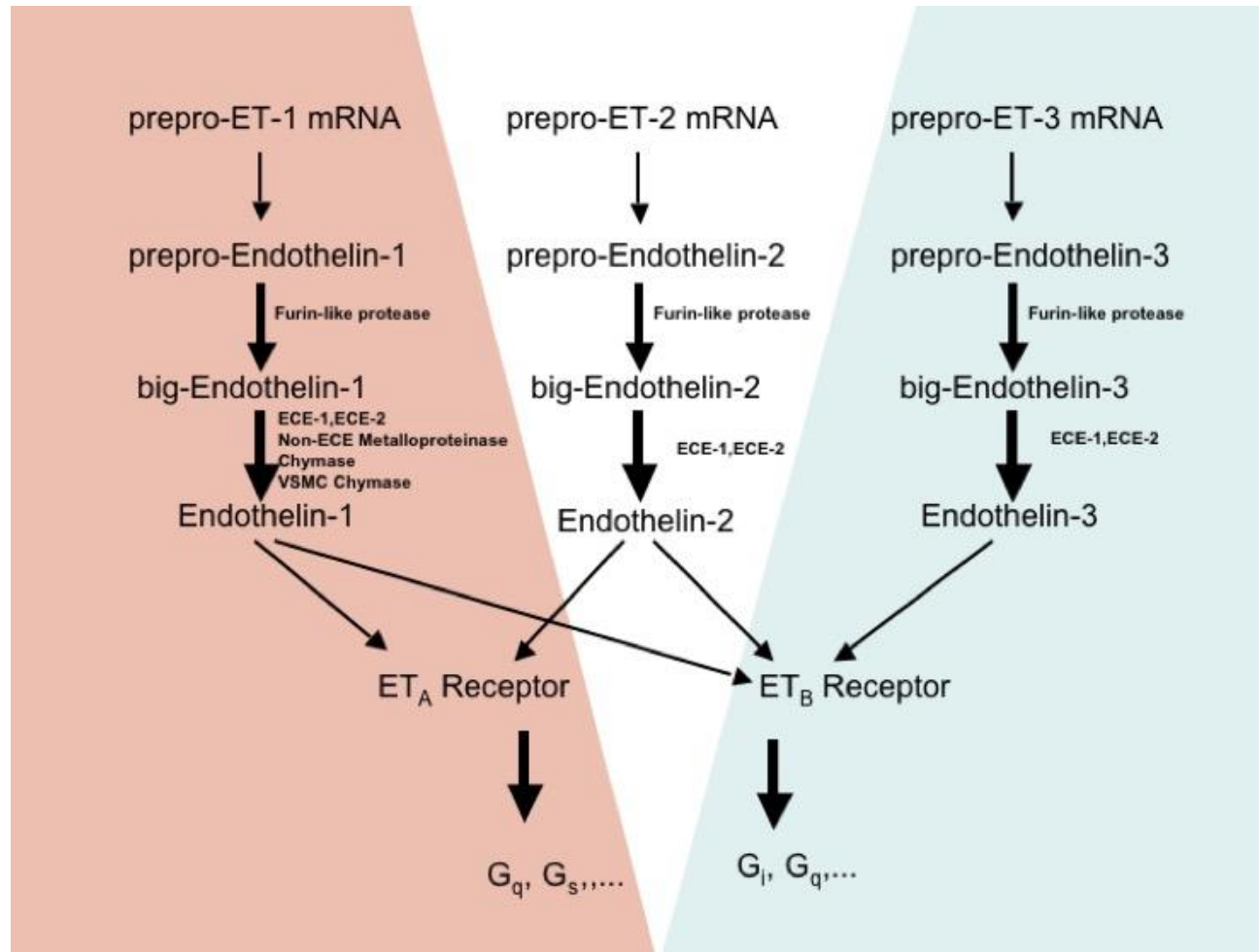
Endoteliální buňky

EC:

- metabolic functions
- synthetic functions

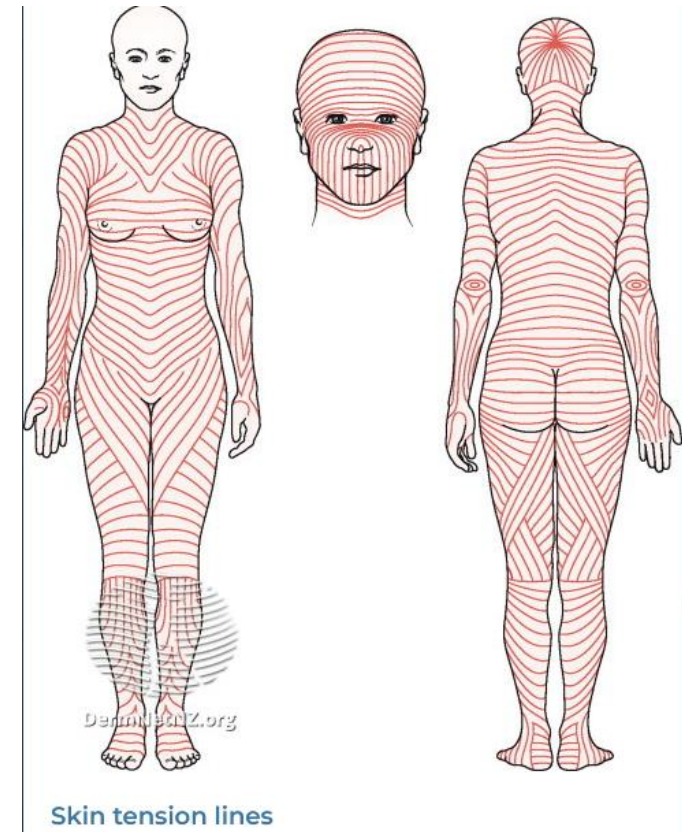
Endoteliny a jejich receptory

- ET_AR – vazokonstrikce
- ET_BR – vazodilatace

Fyziologie kůže

- pH a integrita pokožky
  - 4.1-5.8
  - pigmentace, věk, lokalizace a vrstva kůže
- Mikrobiom
- Mechanická bariéra
  - Kolagen
  - Elastin
  - Filagrin
- Imunitní bariéra
  - Langerhansovy buňky, T lymfocyty, granulocyty, keratinocyty, fibroblasty a melanocyty, lymfoidní tkáň spojená s kůží
- Termoregulace
- Fotoprotekce
- Endokrinní funkce

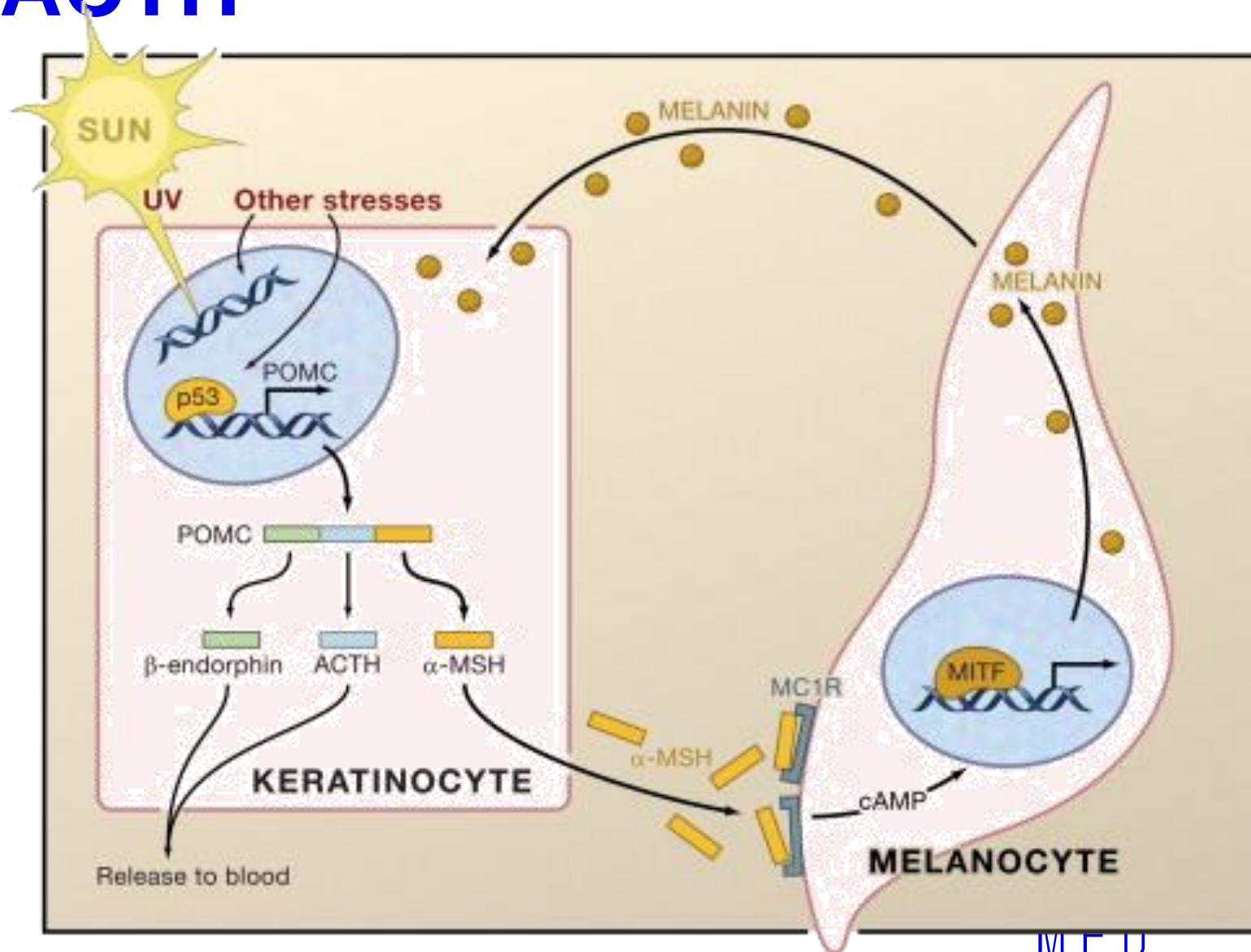
Endokrinní funkce kůže

Parathyroid hormone-related peptide		Keratinocytes
Corticotrophin-releasing hormone		Sebocytes, follicular keratinocytes, endothelial cells, dermal nerves
Urocortin		Epidermal and follicular keratinocytes, sweat glands, epidermal melanocytes, dermal smooth muscle cells and fibroblasts, endothelial cells
Pro-opiomelanocortin peptides	Adrenocorticotrophic hormone	Epidermal keratinocytes, melanocytes, outer root sheath of anagen follicles, dermal fibroblasts, endothelial cells
	Alpha-melanocyte-stimulating hormone	
	β -Endorphin	Outer root sheath of anagen follicles, dermal fibroblasts
PRL		Dermal fibroblasts
Catecholamines (epinephrine and norepinephrine)		Keratinocytes
Insulin-like growth factor-I		Dermal fibroblasts, melanocytes, keratinocytes of stratum granulosum
Sex steroids		Sebaceous and sweat glands with intracellular activation depending on expression of enzymes
Retinoids (all-transretinoic acid)		Low amounts in keratinocytes
Vitamin D		Keratinocytes
Eicosanoids (prostaglandins, prostacyclins and leukotriene)		Keratinocytes, sebocytes

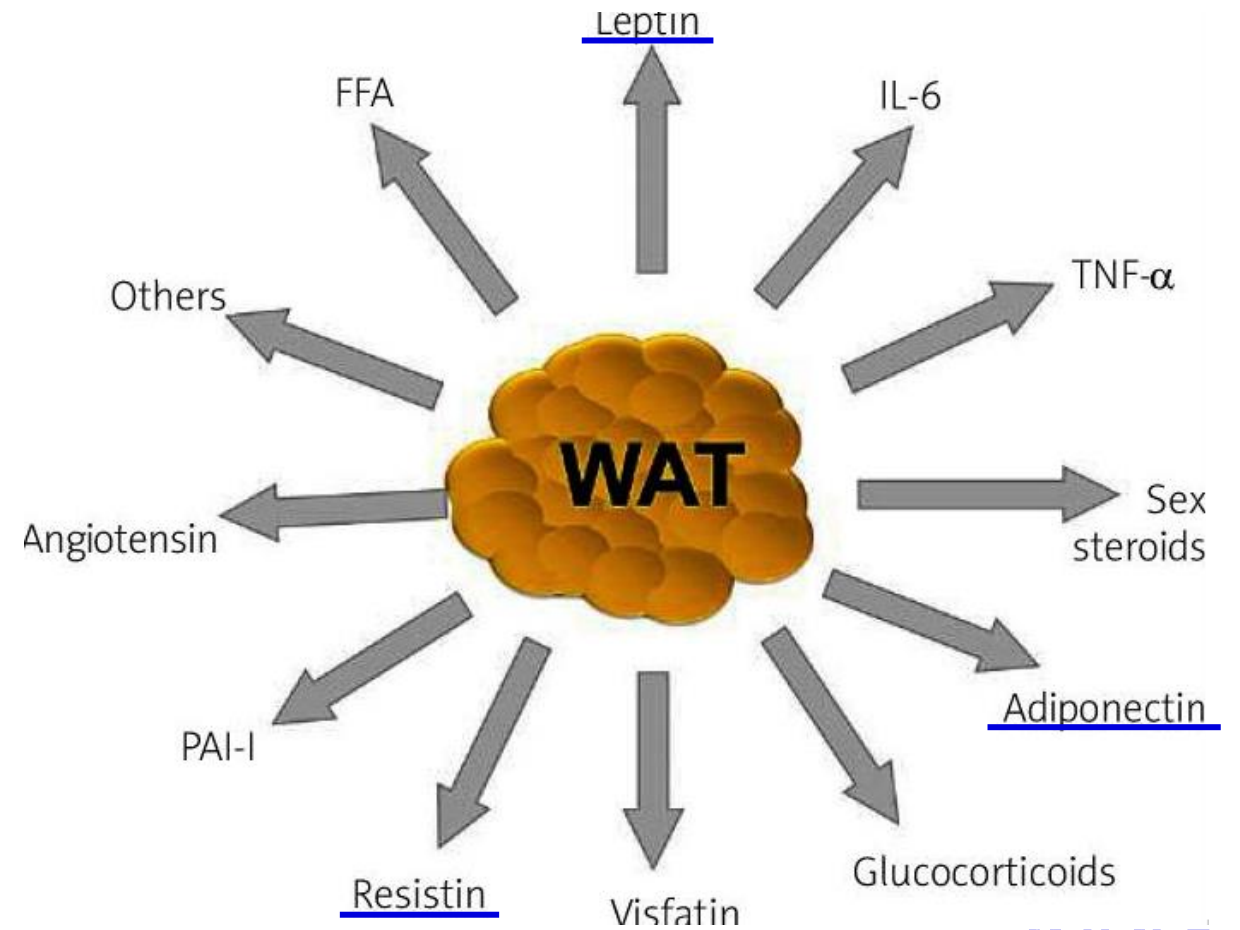
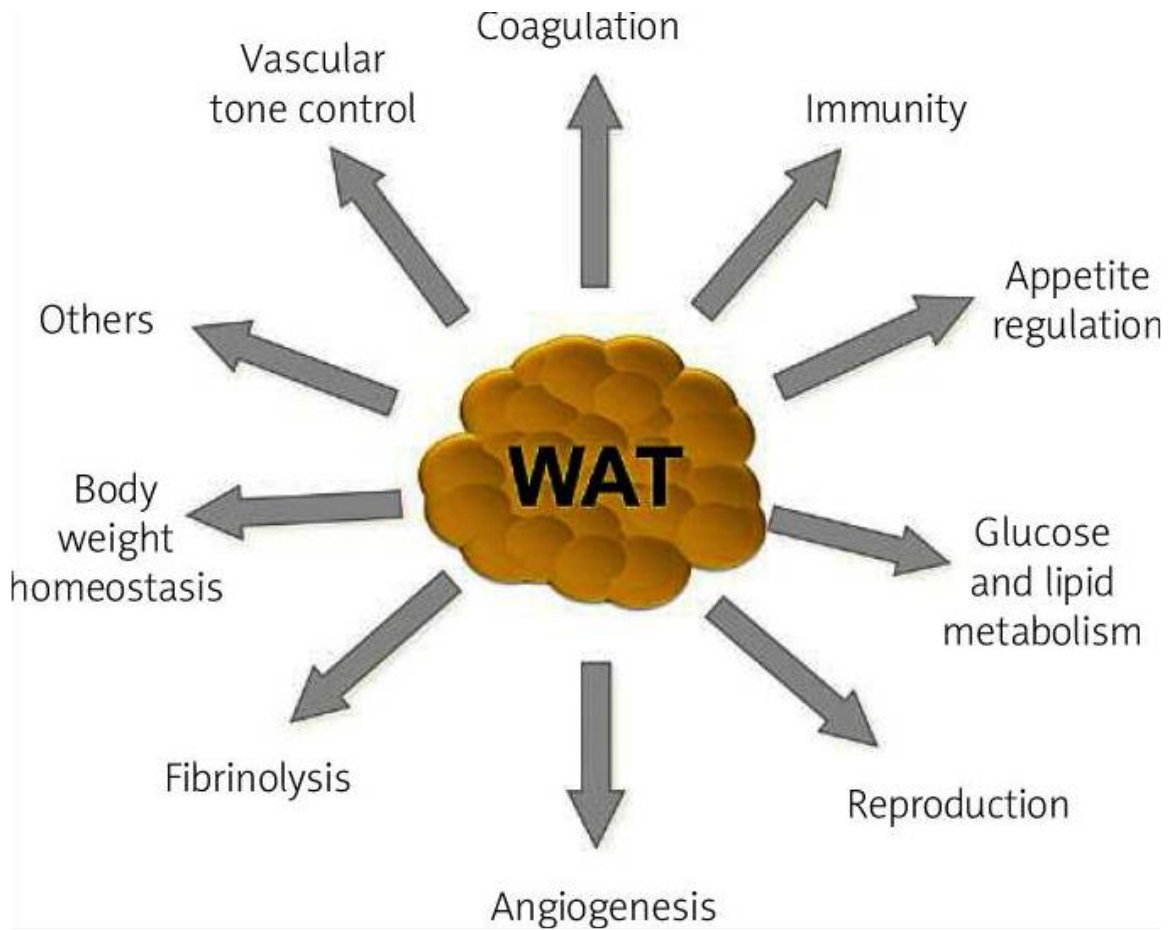
Kůže a osa CRH-ACTH

POMC
↓
Pro-ACTH
↓
ACTH

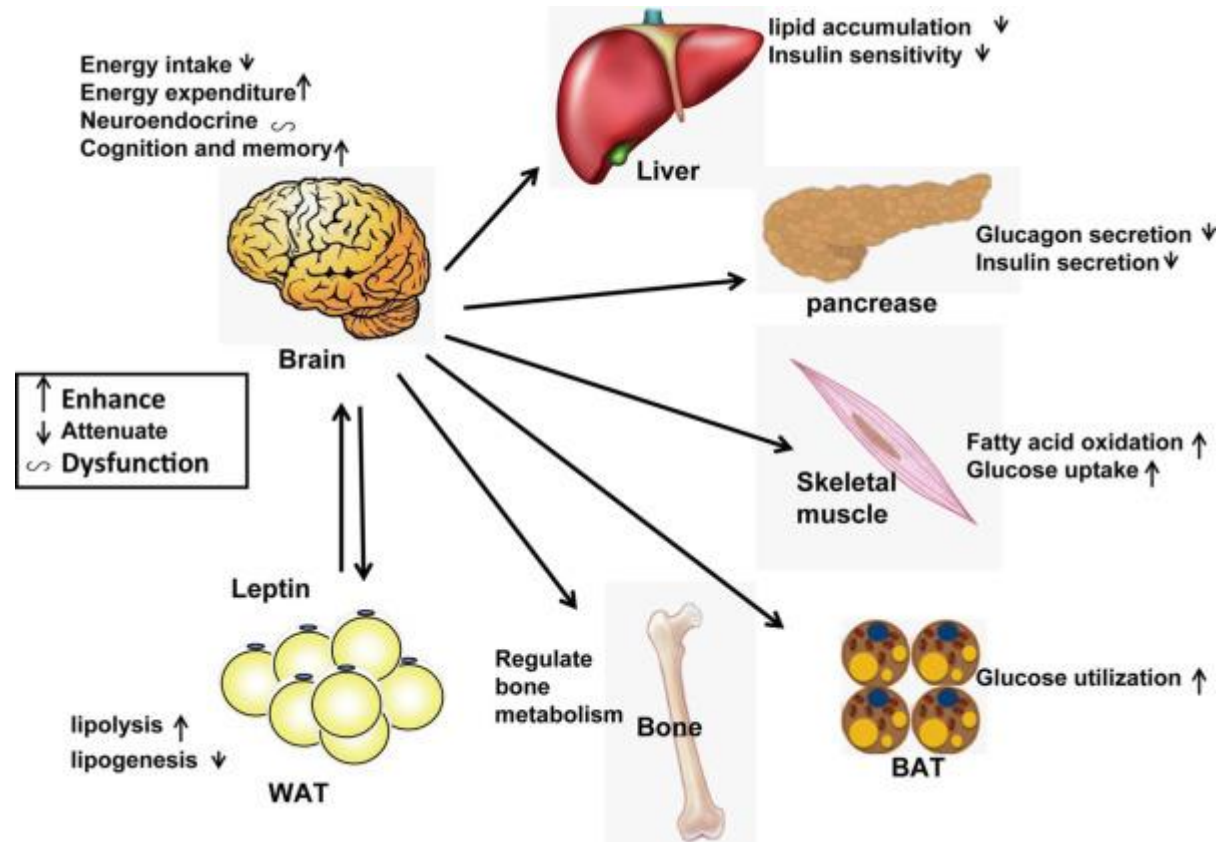

M E D

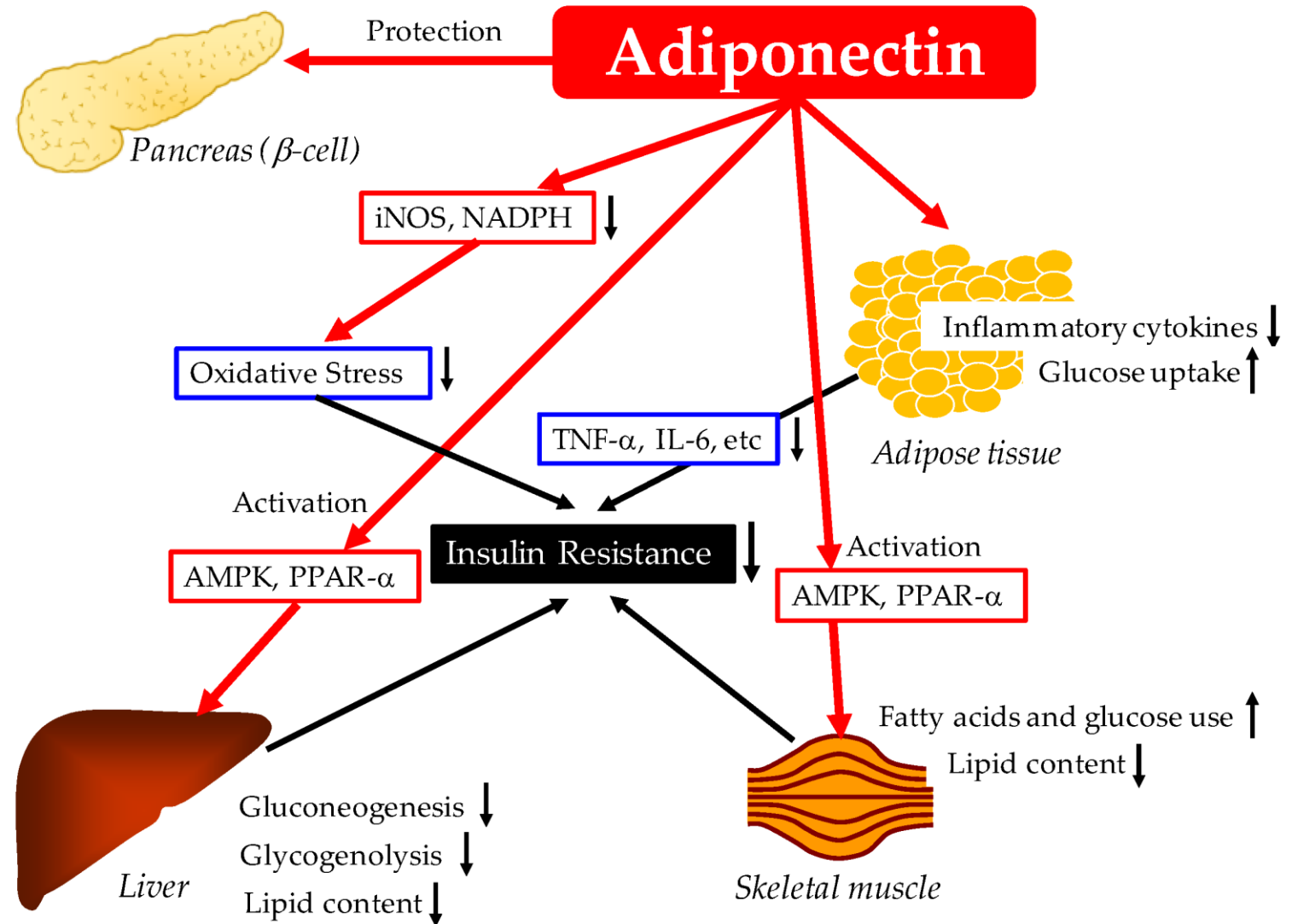
Endokrinní funkce tukové tkáně

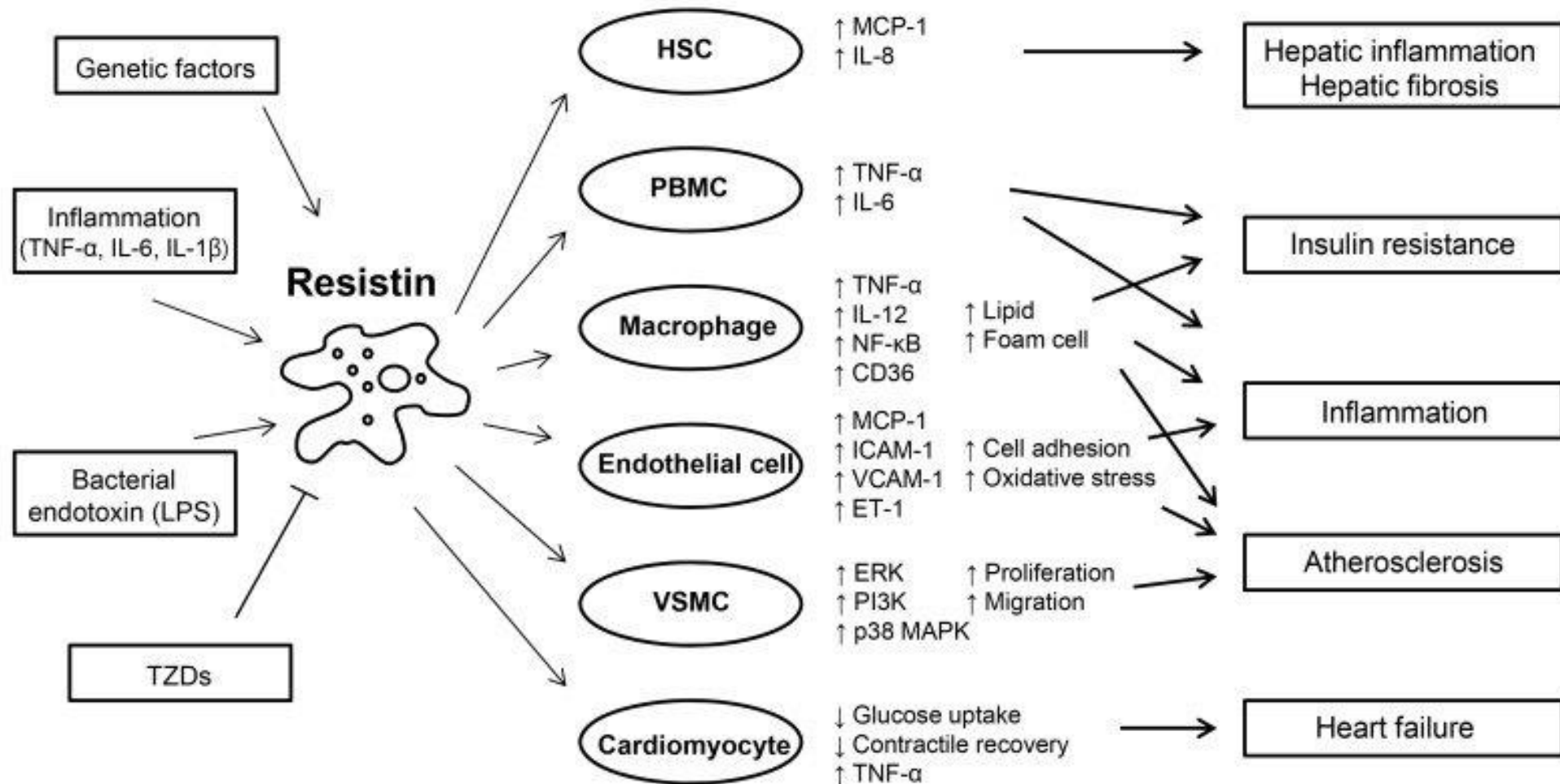
Leptin

Adiponektin

Resistin

Děkuji za pozornost